

Iniciativa CityChangers

Spolek Partnerství pro městskou mobilitu, z.s. stojí za iniciativou CityChangers, která si klade za cíl **pomoci městům**, a to **při komunikaci témat v oblasti dopravy a mobility**. Iniciativa CityChangers má ambici samosprávy inspirovat prostřednictvím sdílení dobré praxe v oblasti strategické komunikace, edukovat a nabídnout vhodné komunikační nástroje.

A proč?

Je to jako s prodejem jakéhokoliv výrobku. Vždy totiž přichází otázka ze strany zákazníka: A k čemu je to vlastně dobré? Mám si to vůbec koupit? Potřebuji to? Samozřejmě, každé srovnání pokulhává, ale tento přírůstek se dá použít i při plánování městské mobility, kdy zákazníci jsou veřejnost.

Problém je, že každý má jiné názory, každý jsme jiný, každý má nějakou potřebu a představu spojenou s dopravou po městě. Otázka je, zda řešit pouze aktuální potřebu a současné návyky dnešní doby spojené s pohodlím "4 kol" a stavět vzdušné zámky ve velmi nákladných až nereálných investicích do infrastruktury bez ohledu na veřejný prostor a dopady na životní prostředí, nebo zda se dívat více do budoucna v reálném ekonomickém, environmentálním a sociálním rozměru. Místo hektarů nových ploch pro automobilovou dopravu ve městě, hlukové, emisní a další zátěže, by měli obyvatelé města začít přemýšlet jinak a uvědomit si, že veřejný prostor ve městě má omezené hranice, ale mnohostranné nároky na jeho využití. Je jasné, že veřejný prostor vytváří město svými investicemi, ale každý volený zástupce města má snahu respektovat to, co si lidé (voliči) přejí.

Budou-li si obyvatelé města většinou přát více parkovacích míst, široké průjezdné komunikace, propustné křižovatky, protože "taková je doba" a je prostě normální a pohodlné jezdit po městě autem, tak se tomu dříve či později veřejný prostor díky investicím města přizpůsobí, ale pouze do určité hranice, která je dána dostupnou plochou veřejného prostoru. A co dál, až auta veřejný prostor naplní, ale lidé budou volat po dalším řešení? Bude "normální" mít v každé rodině více aut, protože každý plnoletý člen rodiny bude zvyklý po městě jezdit autem? Stane se standardem, že budeme mít jedno menší úspornější auto pro pohyb po městě a druhé větší pohodlnější na delší cesty? Jasně, v centru nebo na sídlištích zaparkujeme do patrových parkovacích domů, nebo pod zem, což sice něco stojí, ale šetří to prostor. Ale kudy do těch kapacitních parkovacích prostor přijedeme a kudy odjedeme?

Pochopí-li občané hodnotu a široký význam veřejného prostoru a začnou preferovat jiné hodnoty než prostor pro svá auta, která jsou dnes potřebou, ale i prestiž, uvědomí si, že se dá po městě pohybovat i jinak než autem, a že je to v mnoha směrech výhodné, pak se změní i preference investic města do využití veřejného prostoru a bude (může) naše okolí vypadat jinak a pro život ve městě příznivěji. Je to samozřejmě běh na dlouhou trať a nelehký úkol pro město nejen budovat a udržovat veřejný prostor, ale hlavně intenzivně působit na chování i myšlení lidí, aby oni sami pochopili jaká je možná budoucnost prostředí, ve kterém žijí a hlavně budou žít jejich děti.

Ale víme co chceme? A můžeme dnes říci, že to "co chceme" je ta správná cesta pro budoucí život ve městě? A je stávající dopravní odbornost opravdu směřována k udržitelné mobilitě, když tak často slyšíme na jednáních, že na silničním průtahu máme dnes určitou dopravní zátěž, které se stejně město nezbaví?

Víme, že s rostoucí dopravou ve městech dochází k růstu dalších problémů – znečištění

ovzduší, nepřiměřeně velké nároky na veřejný prostor, lidé se méně pohybují (přestávají chodit, jezdit na kole do práce či do školy, na nákupy) díky výhodám pohodlných aut a stavu veřejných prostor, které nejsou vždy komfortní pro aktivní mobilitu. **Udržitelná městská mobilita hledá odpovědi a nabízí možnosti, jak tyto problémy řešit.**

Přitom se ví, že klíčovým aspektem pro úspěšnou implementaci projektů na podporu udržitelné městské mobility je **podpora veřejnosti, která je do velké míry ovlivněna komunikací samosprávy a/nebo politiků** vůči veřejnosti (informování, vysvětlování, získávání podpory atd.).

Výstupy:

- Šablona pro komunikační plán a komunikační nástroje
- Příběhy měst a obcí na webové stránce CityChangers <https://www.citychangers.eu/>:
 - 72 ambasadorů z řad politiků, úředníků a veřejnosti
 - 82 příkladů dobré praxe, z toho 54 soutěžních projektů Ceny Víta Brandy
 - 32 plánovaných projektů, především s vazbou na projekt CykloVize2030
 - 10 příkladů dobré praxe v oblasti kampaní
- 25 podpisů Výzvy CityChangers 2030
- 7 rozhovorů o proměnách městské mobility
- 1 mobilní výstava - parklet
- 2248 členů komunity CityChangers na Facebook, s dosahem sociálních sítí 88 528 (Facebook) a 1556 (Instagram)
- Spolukoordinace Evropského týdne mobility

1. Šablona pro komunikační plán a komunikační nástroje

Každé město, které chce zlepšit situaci v oblasti dopravy, by mělo **mít svůj komunikační a marketingový plán**. Otázkou je, zda ho město má a pokud ano, jak s ním město pracuje. **Spolek chce pomoci svým členům s přípravou a s implementací takového komunikačního plánu.**

Proto spolek Partnerství pro městskou mobilitu, z.s. díky podpoře Ministerstva pro místní rozvoj ČR vytvořil sadu komunikačních nástrojů, příkladů dobré komunikační praxe komunikačních aktivit, které mají nejvyšší potenciál pro získání podpory veřejnosti ke změně dopravní funkce ve veřejném prostoru k udržitelnějším alternativám. Byl vytvořen **“Sumář argumentů pro podporu udržitelné mobility”** a **“Souhrn dobré praxe komunikačních přístupů pro podporu udržitelné městské mobility”**. Dále byla vytvořena nabídka komunikačních a konzultačních služeb pro samosprávy a dále vytvořen grafický manuál CityChangers, včetně potřebných šablon. To vše má pomoci městu vytvořit **komunikační a marketingový plán města,**

Aby komunikační strategie fungovala, tak spolek motivuje své členy najít, aby zástupce Rady města se stal hlavním moderátorem diskuse ve vztahu k tématům udržitelné městské mobility. V ideálním případě by se mělo jednat o primátora, či starostu města, který je důvěryhodnou osobou.

Město může dát obrovské peníze do analýz, ale stejně vše končí u důvěry veřejnosti v politiky, zda to opravdu myslí vážně. Základem všeho je důvěra v politiku a jejich vedení. Komunikace, která vyžaduje čas.

Z pohledu komunikace a marketingové podpory je prostě důležité, aby někdo město viditelně zastupoval a myšlenky udržitelné městské mobility veřejně představoval a podporoval. Je potřeba aby se stal **patronem, ambasadorem myšlenek**.

Politický ambasador má za úkol průběžně zveřejňovat nejen výsledky, jichž bude, ale také informovat o následujících plánech. Jednotlivá jeho prohlášení by měla v co možná největší míře předjímat argumenty případných oponentů a reagovat na ně.

Politický ambasador úzce spolupracuje s osobou, která má na starosti celou komunikační strategii projektu – jedná se o tzv. „**komunikátora**“. Jedná se o odborníka, který je odpovědný za tvorbu a realizaci komunikační strategie projektu. Komunikátorem může být zástupce veřejného sektoru, např. tiskový/á mluvčí nebo externí odborník či společnost.

Hlavní úlohou komunikátora je poskytování informací o vývoji rozvoje udržitelné mobility veřejnosti a médiím. Komunikátor si je plně vědom celé řady výzev, kterým čelí, a zdrojů potřebných ke své práci. Poskytované informace musí splňovat vysoká kritéria konzistence, přesnosti a aktuálnosti.

2. Sdílení dobré praxe - příběhy měst a obcí

Iniciativa CityChangers ukazuje příklady, kdy se podařilo propojit obyvatele s vedením měst, ale také situace, kde se projekty teprve připravují. Projekty zahrnují například školní ulice, rozhovory s velkými zaměstnavateli, dopravní výchovu, nové cyklostezky, spolupráce měst s žákovskými a studentskými parlamenty, carsharing, chytré parkování či šetrnou logistiku ve městech. Za tím účelem byly zřízené <https://www.citychangers.eu/>

*Pomáháme městům při komunikaci témat v oblasti dopravy
a mobility*

Měníme města.
Jsme **CITY**Changers

Pošlete nám svůj příběh

” Doprava ve městě má přispívat k vyšší kvalitě života.

PŘÍBĚHY NAŠICH MĚST a OBCÍ

CityChangers je iniciativa ke zlepšení situace v dopravě a jejím plánování. Platforma ukazuje příklady, kdy se podařilo propojit obyvatele s vedením měst a obcí, ale také situace, kde se projekty teprve připravují. Projekty zahrnují například školní ulice, rozhovory s velkými zaměstnavateli, dopravní výchovu, nové cyklostezky, spolupráce měst s žákovskými a studentskými parlamenty, carsharing, chytré parkování či šetrnou logistiku ve městech.

Webová stránka prezentuje několik oblastí.

- 1) **Ambasadoři, aneb vše je jen o lidech. Oni stojí za změnami. CityChangers je platformou lidí, kteří usilují o změna. Naši ambasadoři jdou zde:**
<https://www.citychangers.eu/ambasadori>

O podobě veřejného prostoru rozhodují desítky osob a institucí, profesionálů, kteří často plní pouze zadání investorů, pro něž bývá nejpřednějším kritériem cena navrženého řešení. Tvář ulic a veřejných prostor by však měli spoluurčovat především jejich uživatelé: chodci, cyklisté, řidiči. Jejich oprávněným potřebám a nárokům musí být v designu ulic dán prvořadý prostor, aby pro všechny uživatele byla zaručena bezpečná a efektivní mobilita s minimalizovaným dopadem na životní prostředí.

Ambasadoři

Ambasadory můžete filtrovat podle města a štítků:

Město -

Štítky -

x zrušit filtraci

David Michalička
Říčany, starosta

Eliška Martínková
reprezentantka ve sportovní
chůzi

Erik Nálepka
cyklista

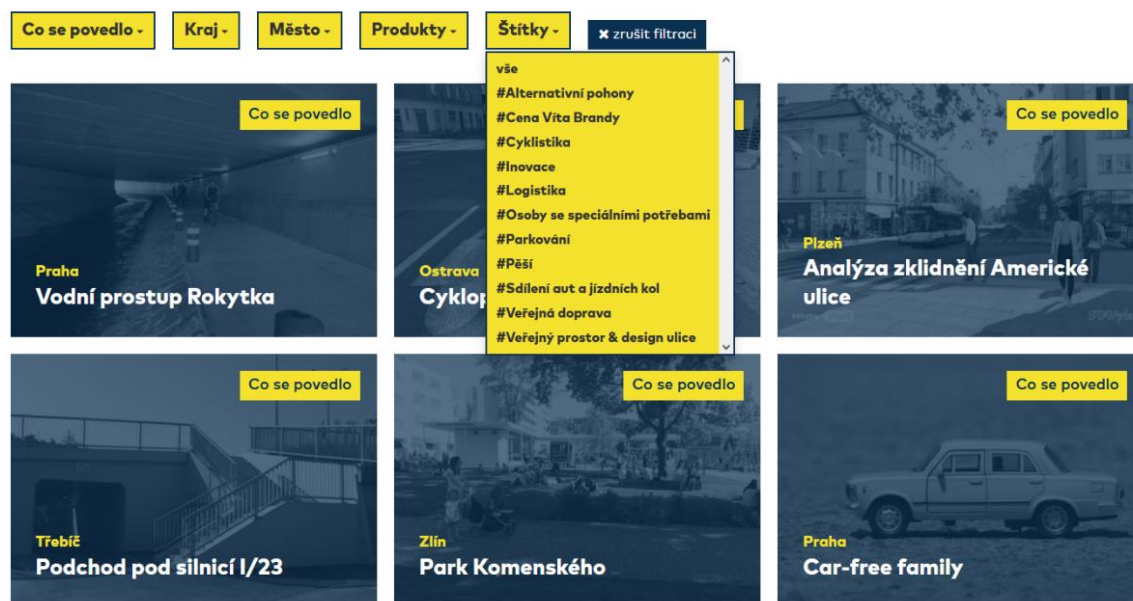
Eva Fořtová
cyklistka

Jste mezi ambasadory městské mobility? <https://www.citychangers.eu/ambasadori>

2) Příklady dobré praxe: „tvrdá opatření“ <https://www.citychangers.eu/promeny>

CityChangers představuje úspěšné projekty v oblasti městské mobility, která se dotýká každého z nás. Všichni využíváme dopravní infrastrukturu, cestujeme různými dopravními prostředky, vnímáme design veřejného prostoru, přizpůsobujeme životní prostředí svému pohybu. Každý z nás klade na mobilitu jiné nároky, které vyplývají z našich individuálních potřeb. Tyto nároky bývají nezdědka protichůdné, a tak se velká i malá sídla potýkají s dopravními problémy, které stále častěji vedou ke konfliktním, obtížně řešitelným, ba i nebezpečným situacím. **Je tak důležité prezentovat ty projekty, kterým se to povedlo!**

Proměny můžete filtrovat podle stavu, města a štítků:

Na webové stránce je také možné si vyfiltrovat plánované projekty.

Proměny můžete filtrovat podle stavu, města a štítků:

3) Příklady dobré praxe: „měkká opatření“ <https://www.citychangers.eu/promeny>

Iniciativa CityChangers nechce propagovat dopravní extremismus. Iniciativa nemá v úmyslu zcela zakázat automobily a nazout republika kolečkové brusle. Jsme si dobře vědomi, že každý způsob dopravy má svůj význam a své místo v městské mobilitě. Naším klíčovým společným cílem je najít cestu, jak všechny druhy dopravy na omezeném prostoru měst a obcí efektivně a elegantně skloubit.

4) Výzva CityChangers 2030: <https://www.citychangers.eu/vyzva-2030>

Připojit se může ale každý, kdo chce změnit něco ve svém okolí v oblasti dopravy a mobility. Platformu občanů tvoří především aktivní lidé v místních komunitách, ale také politici a úředníci, které spojuje zájem o téma šetrné a udržitelné mobility. Můžeme mít různý pohled na svět, jsme lidé různých názorů. Co nás spojuje, je zájem o své nejbližší okolí a vize, kterou vyjadřuje [Výzva CityChangers 2030](https://www.citychangers.eu/vyzva-2030), kterou může podepsat kdokoli.

CITYChangers

kdo jsmekonferenceproměnyaktivítměstaambasadořistatistikazapojte se

Proto chceme v oblasti městské mobility prosazovat a naplňovat tyto hodnoty:

- Život v ulicích**
Mít dostatek prostoru pro aktivní společenský život ve městě.
- Setkávání se**
Setkávat se s přáteli, známými i neznámými lidmi v rámci veřejného prostoru.
- Bezpečí**
Mít možnost bezpečně chodit pěšky i jezdit na kole.
- Křása**
Mít prostor pro relaxaci a estetické zážitky.
- Zdraví**
Posilovat svou kondici a upevňovat své zdraví prostřednictvím vlastní pohybové aktivity.
- Čisté město**
Žít ve městě bez dopravních kolapsů, nadměrného hluku a znečišťování životního prostředí.
- Dostupnost pro všechny**
Vždy mít možnost vybrat si takový dopravní prostředek, kterým se bezpečně, snadno a včas dostaneme do svého cíle.
- Dostatečný prostor**
Mít takovou dopravní infrastrukturu, která naprostě většině z nás umožní efektivně se přepravovat, aniž by přitom trpěl veřejný prostor či kvalita života.

Sdíleme společnou představu, jak přetvářet města, aby se v nich dobře žilo dětem, mladým lidem, rodinám i seniorům. Pro tuto představu chceme získat podporu všech, kdo k jejímu naplnění mohou svým dílem přispět. Naším klíčovým společným cílem je najít cestu, jak na omezeném prostoru měst a obcí efektivně skloubit všechny druhy dopravy. Společného cíle chceme dosáhnout vzájemnou komunikací a spoluprací mezi státními i samosprávnými institucemi, občanskými iniciativami i jednotlivci z řad nejširší veřejnosti.

Vidíme budoucnost:

Jako výraz podpory těchto hodnot přicházíme s konkrétními akcemi a náměty, které mají pomoci procesu obnovy. Chceme ve společnosti vyvolat diskusi o tom, jaká je vize udržitelné městské mobility.

3. Ambasadoři proměn městské mobility v ČR

Jak zlepšit kvalitu života v českých městech prostřednictvím dopravy a mobility? Zeptali jsme se sedmi českých osobností.

Podívejte se, jak se mohou proměnit česká města podle známého chirurga Pavla Pafka, provozovatele kurýrní služby Erika Nálepky, profesora Jaroslava Millera, ministra dopravy Martina Kupky nebo radního města Jihlavy Jaroslava Vymazala. Osobnosti CityChangers nám vyprávěly své příběhy. Co je vedlo ke změně způsobů přepravy, jak by jejím prostřednictvím zlepšili kvalitu života ve městech?

Videa jsou ke shlédnutí zde: <https://www.dobramesta.cz/novinky/1435/sedm-osobnosti-citychangers-hovori-o-promenach-mestske-mobility>

Martin Kupka, ministr dopravy ČR

„To, co se musí měnit, je podoba budování měst a veřejných prostorů, tak, aby vznikala města krátkých vzdáleností. Aby bylo možné se k těm důležitým místům dostat pěšky nejpřirozenější možnou cestou,“ řekl nám ministr dopravy Martin Kupka. Resort dopravy také nechal připravit Koncepci městské a aktivní mobility, platnou do roku 2030.

Jaroslav Vymazal, radní pro dopravu, Jihlava

„Čím víc lidí bude používat nemotorovou dopravu a městskou hromadnou dopravu, tím lépe pro ty, kteří potřebují ke své cestě osobní automobil. Tím snadněji projedou město, snadněji zaparkují,“ říká Jaroslav Vymazal, který se významně zasloužil o rozvoj Jihlavy, metropole regionu Vysočina.

prof. Pavel Pafko, chirurg

„Moderní společnost žije v určitém stresu. Pracovní tempo, které prožívá naše generace, neprožívala generace našich rodičů natož prarodičů. Jízda na kole, stejně jako chůze, nebo běh

jsou velmi levným způsobem sportování. Sportujete ve chvíli, kdy opustíte svůj byt nebo svůj dům a nemusíte nikam cestovat, tam se převlékat a ztrácet mnoho času. Nakonec strávíte hodinu v fitness centru, ale celá akce trvá tři hodiny,“ komentuje stav společnosti chirurg Pavel Pafko, známý propagátor aktivního přístupu k životu. Lékař, který měl ve své péči hlavu státu, denně dojížděl do nemocnice v pražském Motole na kole.

Erik Nálepka, provozovatel kurýrní služby Švihé Synku, Cargobikes Czechoslovakia

„Za použití baterie a jednoho cyklisty mohou nákladní kola převést velké množství zásilek a doručit je v mnohem kratším čase než motorovým vozidlem,“ pochvaluje si provozovatel kurýrní služby a nadšenec pro nákladní kola Erik Nálepka.

Marie Zezůlková, vedoucí oddělení urbánní politiky a strategií, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

„Město, které se deklaruje jako chytřejší nebo smart, v rámci podpory dopravy musí myslet na cyklodopravu i na pěší dopravu,“ je přesvědčená Marie Zezůlková, která jezdí pravidelně na kole do práce. Ministerstvo pro místní rozvoj, pro které pracuje, schválilo svojí koncepci Smart City. Koncepce definuje i oblast městské mobility.

prof. Jaroslav Miller, náměstek ministra školství České republiky, bývalý rektor Univerzity Palackého v Olomouci

„Jsem rád a jsem na to hrdý, že dnes je na tom městská cyklistika v Olomouci mnohem lépe než byla před pěti, šesti, sedmi lety,“ hodnotí poslední vývoj bývalý rektor Palackého univerzity v Olomouci, který byl zakladatelem univerzitní značky UP Bike.

Ilona Mach, autorka pojízdné knihovny Divá Bába, Hradec Králová, Česká republika

„Divá Bába je projekt pojízdné knihovny, který si vzal za cíl seznamovat s klasickou českou literaturou. Pořádáme sousedská setkání, kde je pojízdná knihovna k dispozici a kde si lidé na lavičku mohou půjčit knížku. Kolo je pro mne parťák na celý den, bez kterého bych nedala ani ránu.“

4. Mobilní výstava - parklet

Parklety – mobilní malá veřejná prostranství určená k odpočinku či setkávání s přáteli – mají za úkol zahájit diskusi o využití veřejného prostoru ve městech. Parklet, který má velikost jednoho parkovacího stání, zapůjčuje zdarma spolek Partnerství pro městskou mobilitu svým členům. Součástí je posezení i stojan pro kolo či koloběžku.

V dubnu 2022 se přestěhoval parklet z Frýdku-Místku, a sice do Jihlavy, kde se představil na konferenci CityChangers 2030 (viz kapitola 6.1). V září se jako součást Evropského týdne mobility přesunula tato putovní výstava do Znojma, kde je součástí trvalé expozice udržitelné mobility. Kromě už zmíněných měst už se parklet představil také například v Říčanech, Jičíně nebo Litomyšli.

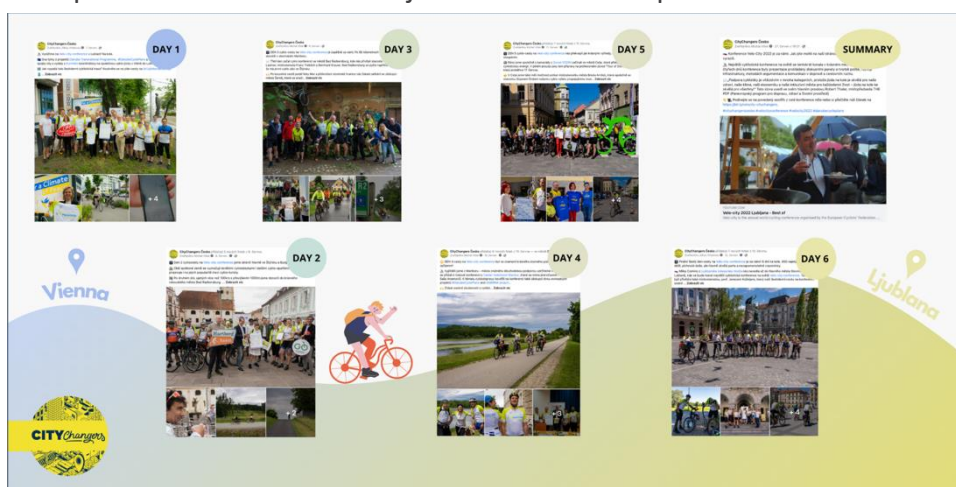
Foto: archiv města Jihlava

5. Sociální sítě

Rok 2022 byl ve znamení velkých akcí a eventů jako Cena Víta Brandy, 10.000 kroků nebo konference Citychangers 2030.

S těmito akcemi byl často spojen i obsah sociálních sítí. Přesto však nezapomínáme na pravidelné sdílení dobrých změn ve veřejném prostoru, rozhovorů s ambasadory, ale i jiné novinky či zajímavosti ze světa moderní mobility.

Obsahově byl tento rok o něco více „akademický“ oproti loňskému roku. Většina příspěvků měla spíše informativní či vzdělávací charakter a trochu jsme upustili od hravějšího obsahu. Na druhou stranu jsme v roce 2022 rozjeli několik skvělých kampaní, které měly velmi osobní charakter. Jednou z nich bylo například pravidelné sdílení společné cyklojízdy na Velo-city konferenci. Vtipnou a zábavnou formou jsme komunikovali příběh od začátku do konce.

Ke konci roku jsme pak sledujícím představili některé z našich ambasadorek udržitelné mobility (viz kapitola 2.3).

Vypíchnout je také třeba skvělou spoluprací s organizací Heinrich-Böll-Stiftung, díky které jsme

pro Evropský týden mobility připravili povedenou kampaň upozorňující na některé negativní, ale i pozitivní trendy mobility v posledních letech, s originálními infografikami.

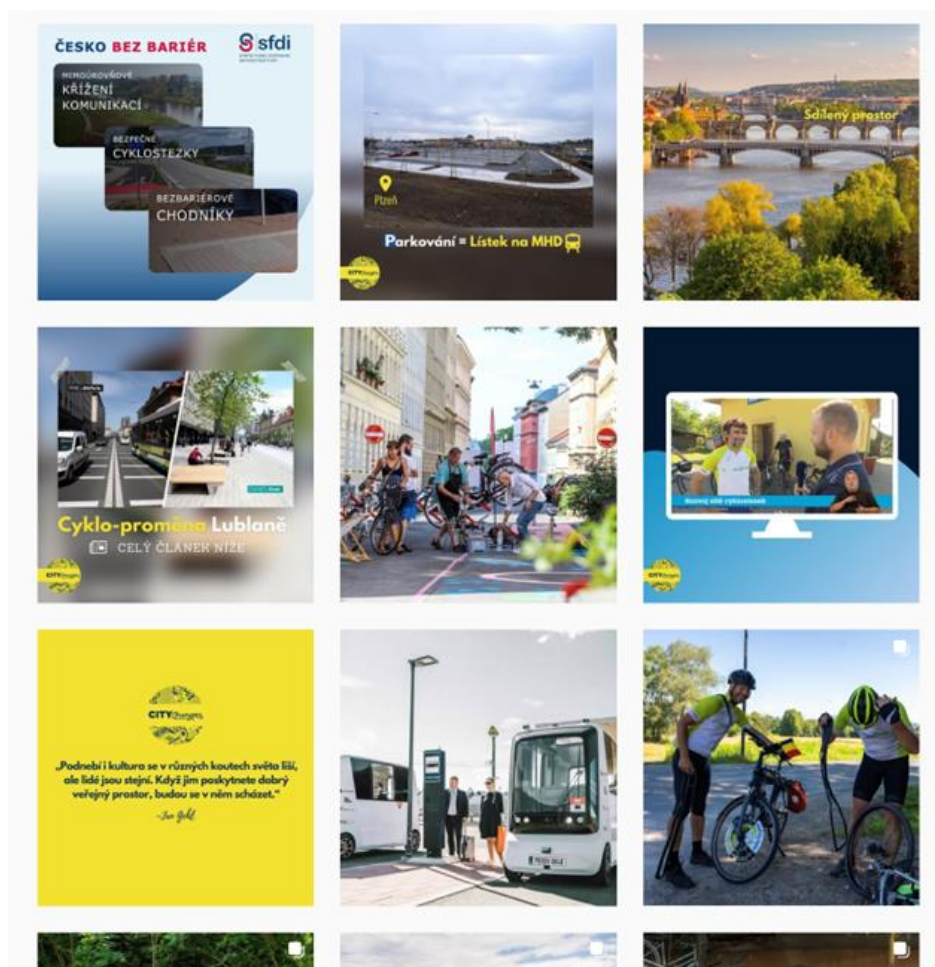

Facebook (FB)

V současnosti je CityChangers Česko na sociální síti Facebook kanálem s největším dosahem (88 500) a největším počtem příznivců (více než 2 200). Na této stránce jsme začali aktivně publikovat nejvíce obsahu, a to v souladu s identitou CityChangers.

Instagram (IG)

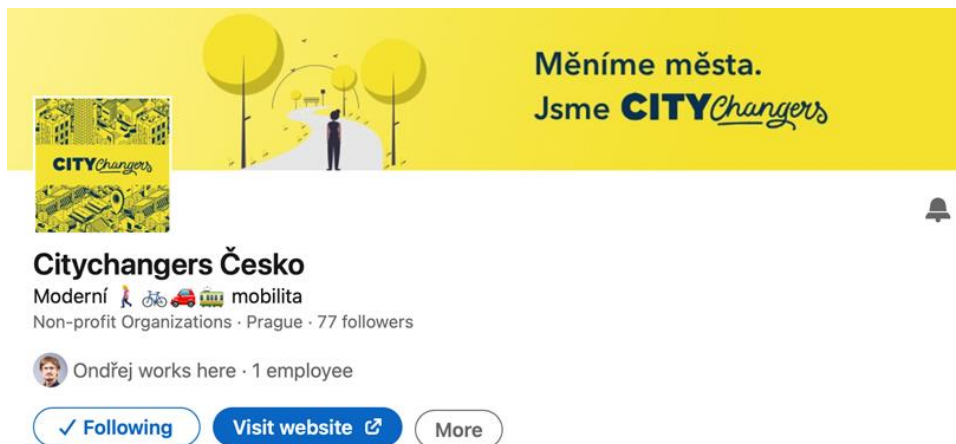
Účet byl založen s myšlenkou vytvoření stylové a konzistentní prezentace Citychangers. Z hlediska obsahu zde figuruje zejména vizuál s krátkým a výstižným textem. V současnosti je na IG sdílen obsah paralelně s FB stránkou a pouze některé příspěvky se liší. U každého příspěvku je však myšleno na odlišné přesměrování pomocí odkazů, které jsou na IG sdíleny přímo na hlavní profil. Na rozdíl od FB stránky se zde snažíme „odkazování“ spíše vyvarovat. Potenciál vidíme jednoznačně v autentických příbězích, ale také v možnosti snadněji oslovit mladší cílovou skupinu. Dosah Instagramových příspěvků překonává hranici 1 500. V plánu je s publikováním na IG nadále pokračovat a zvýšit počet sledujících. IG profil by měl být hravý, lidský a hlavně jednoduchý a vizuálně konzistentní.

CityChangers Česko (@citychangers_cz) • Fotky a videa na Instagramu

LinkedIn

Na začátku roku 2021 jsme se rozhodli založit také profil na LinkedIn, který dodává iniciativě Citychangers „oficiální statut“. Na LinkedIn prozatím plánujeme publikovat příspěvky s nižší frekvencí než na ostatních profilech. Rádi bychom zde publikovali pouze opravdu kvalitní a zajímavý obsah (více akademický, profesionální). Zaujmout mohou na této síti např. trendy ze zahraničí či zajímavé rozhovory. Rozhodně je u LinkedIn velký potenciál dosahu, jelikož je zde ve srovnání s FB nebo IG méně „konkurence“.

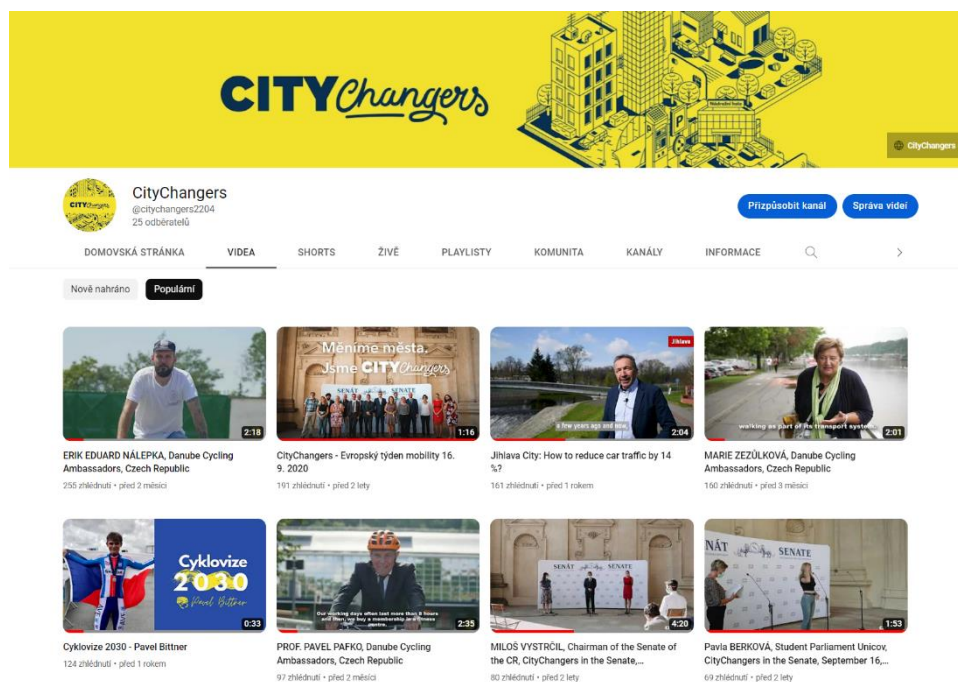

CityChangers Česko • Fotky a videa na LinkedIn

YouTube

Již delší čas fungující kanál YouTube posílil díky vytvoření speciálního kanálu pod značkou CityChangers:

<https://www.youtube.com/channel/UCs27vj-zsp1IKLd6h3Hpm4Q>

6. Evropský týden mobility

Spolek Partnerství pro městskou mobilitu se také ujal společně s Ministerstvem životního prostředí koordinace Evropského týdne mobility. Spolek podpořil česká města, aby se zapojila do Evropského týdne mobility a realizovala dočasná i trvalá opatření pro skutečnou změnu. **Tématem** roku 2022 byla **Lepší dostupnost** (*angl. Better Connections*). Evropská komise, která je pořadatelem tohoto celoevropského svátku, zvolila **slogan 'Mix & Move!'**, v českém překladu tedy „**Kombinuj a jed'!**“.

Téma zdůrazňuje výhody rozumné mobility, která propojuje výhody veřejné dopravy s aktivním pohybem na kratší vzdálenosti se všemi důsledky pro tělesné a duševní zdraví a pohodu.

V roce 2022 se ke kampani připojilo 29 měst, oficiálně přihlášených prostřednictvím www.mobilityweek.eu potom bylo 26. Pořadatelům jsme nabídli zaslání různých materiálů zdarma.

Časopisy, bulletiny, příručky

[20 důvodů, proč měnit ulice našich měst a obcí](#)

Formát: A5
Počet stran: 24
Počet volných kusů: 150

Bulletin „Příklady, zkušenosti a inspirace ze zahraničí“

Formát: A4
Počet stran: 12
Počet volných kusů: aktuálně rozebráno

Spolek připravil detailní informace o programech u všech zapojených měst. Více zde:

<https://www.dobramesta.cz/evropsky-tyden-mobility-2022>

Logo Evropského týdne mobility 2022. Zdroj: www.mobilityweek.eu